

Vlaanderen
verbeelding werkt

Septemberverklaring 2024

Vlaamse
Regering

Beste collega's,

Het is een hele eer om hier vandaag te staan als minister-president van Vlaanderen. Wij krijgen met deze ploeg de kans om de Vlaamse natie verder vorm te geven, en naar nieuwe hoogtes te tillen. Ik zag de voorbij maanden rond de onderhandelings tafel politici met een duidelijk toekomstbeeld voor Vlaanderen. Mensen die het beste voor hebben met onze gemeenschap en het potentieel van iédeeen in Vlaanderen verder willen ontplooiën.

Ik wil elke onderhandelaar oprecht bedanken.

Want die uitdagingen zijn niet min. De geopolitieke spanningen zetten een grote druk op de Europese economie en industrie. Als open handelseconomie voelen wij hiervan als eerste de gevolgen. De wereld verandert aan een razendsnel tempo door de technologische innovaties. De samenleving wordt diverser. Onze bevolking verzilvert.

Dit akkoord is ook niet louter een document of een overeenkomst tussen partijen. Het is een visie voor Vlaanderen, een pact mét de Vlamingen.

We willen dat iedereen deel uitmaakt en meebouwt aan onze samenleving.

‘Samen werken aan een warm en welvarend Vlaanderen’ is niet zomaar een slogan, het is een belofte aan iedere Vlaming.

[illegible]

WELVAREND VLAANDEREN

Een welvarend Vlaanderen is het fundament van alles wat we willen realiseren.

Alles staat of valt met onze welvaart. Geen welzijn zonder welvaart.

En er is welvaart in Vlaanderen. Maar we mogen niet op onze lauweren rusten. We stropen samen onze mouwen op en gaan aan de slag.

Werf 1: VLAANDEREN WERKT

Beste collega's,

Werk is dé voorwaarde voor welvaart. Zoveel mogelijk Vlamingen aan het werk **krijgen en houden** is dan ook onze prioriteit. Nooit eerder waren er meer Vlamingen aan het werk. In 2023 steeg onze werkzaamheidsgraad naar bijna 77%.

Maar er doemen onweerswolken op aan de horizon. Onze export daalde licht tijdens de eerste 6 maanden van dit jaar. Dat is niet verwonderlijk, gezien de economische vertraging of zelfs krimp in bepaalde afzetmarkten. Een subsidie-opbod binnen Europa en explosieve conflicten dichtbij of ver weg, verhogen de druk op ons systeem.

We willen nog meer Vlamingen aan het werk. We weten dat er een beperkte groep is die moeilijk te bereiken is, of waarvoor een job een persoonlijke aanpak vraagt. Daarom focussen we op werkbaar werk en geven we zoveel mogelijk handvaten om Vlamingen uit de werkloosheid te trekken. We creëren ook 1000 extra plaatsen in de sociale economie.

We hervormen de VDAB zodat de organisatie zich op de kerntaken kan focussen: een efficiënt activeringsbeleid. We voeren een aanklampend beleid om ook langdurig zieken en niet-beroepsactieven een juiste plaats te laten vinden op de arbeidsmarkt.

Als wij de handvaten aanbieden, dan moeten ze ook gegrepen worden.

Samen streven we naar 80% werkgelegenheid.

Werf 2: VLAANDEREN ONDERNEEMT

Geen welvaart zonder ondernemers.

Laat een ondernemer vooral ondernemen. Dat klinkt als een open deur intrappen. Maar dat is de voorbije jaren niet altijd een evidentie geweest. Door een overvloed aan regels zakt de moed vandaag vaak in de

////////////////////////////////////

We zijn al eeuwenlang een natie van handelaars, denkers, ondernemers en vernieuwers. Dat moeten we zo houden! Elke dag maken 200 Vlamingen hun droom waar en starten ze een eigen zaak. De kmo's zijn de ruggengraat van onze Vlaamse economie.

Ik wil hier als minister-president en als Vlaams minister van Industrie de uitdrukkelijke ambitie uitspreken dat ik de kaart trek van onze Vlaamse industrie. Van onze landbouw tot onze ruimtevaartindustrie.

Om de beroemde denker Harari vrij te vertalen: *“Als je in de toekomst een belangrijke en betekenisvolle rol wil spelen, dan moet je een groot aanpassingsvermogen hebben”*. Net daar zit onze troef. Onze bedrijven zijn perfect gepositioneerd om in te spelen op veranderende omstandigheden, nieuwe technologieën, duurzaamheid en de globale economie die in totale transitie is.

Samen met bedrijven, het middenveld en andere stakeholders maken we het beter. We geven vertrouwen én verantwoordelijkheid.

Maar ook de overheid heeft boter op het hoofd. Vlaanderen moet spreken met één stem en we leveren dan ook geen tegenstrijdige adviezen meer af.

We pakken overregulering aan. Ik zal als minister-president het voortouw nemen voor administratieve vereenvoudiging binnen de hele Vlaamse overheid. We maken komaf met complexe procedures, verrommeling en verkokering. Ook hier trekken we alle betrokkenen mee in bad. Ministers, ambtenaren, middenveld... iedereen kan een steentje bijdragen aan een moderne Vlaamse overheid.

Werf 3: VLAANDEREN INVESTEERT

We zitten aan de Europese top als het gaat om investeringen in onderzoek en ontwikkeling. We doen daar nog een serieuze schep bovenop en stellen ons streven bij om 5% van het BBP te investeren in innovatie.

De parels van de Vlaamse innovatie zoals IMEC, VIB en FTI blijven we ondersteunen.

“Flanders is open for business”. We blijven aantrekkelijk voor investeringen, voor strategische sectoren, en voor hoogtechnologische industrie. Daarom investeren we de komende jaren extra in onze infrastructuur: havens, pijpleidingen, duurzame energie, onderwijs- en onderzoeksinstituten én wegen. Het logistieke hart van Europa heeft nood aan topinfrastructuur.

Werf 4: VLAANDEREN IS INTERNATIONAAL

Veel van de opportuniteiten liggen buiten onze landsgrenzen. We zijn geworteld in Vlaamse klei, maar onze blik richt zich altijd naar de wereld.

Als we één van de welvarendste regio's ter wereld willen blijven, moeten we blijven pionieren.

1 op de 3 jobs in Vlaanderen is afhankelijk van buitenlandse handel. 2% van de hele wereldhandel vertrekt of passeert in Vlaanderen. Onze havens zijn de motor van welvaart. Het is eigenlijk onvoorstelbaar maar zo bepalend voor de jobs en het inkomen van honderdduizenden Vlamingen. We zijn een regio, Klein in oppervlakte, maar immens qua impact. De afgelopen 5 jaar is de Vlaamse export met 35% gestegen.

Vlaanderen is onlosmakelijk verbonden met het Europese project. Twee derde van alles wat wij uitvoeren, gaat naar een Europese lidstaat.

We verdedigen de belangen van de Vlaming en de bedrijven op het Europese niveau. Waar wij voor bevoegd zijn, laten wij onze stem duidelijk horen. We pleiten voor een belangrijkere rol voor de deelstaten binnen de Europese Unie.

Werf 5: DUURZAAM VLAANDEREN

We nemen onze verantwoordelijkheid om de Europese en internationale doelstellingen te halen inzake klimaat en energie.

Maar we benadrukken ook dat er rekening moet worden gehouden met de Vlaamse context.

Vlaanderen is dichtbevolkt en ook een logistieke draaischijf. We zetten volop in op ambitieuze klimaatmaatregelen, maar gaan niet onbezonnen te werk.

[illegible]

Goed besturen is ook bijsturen. Onze huizen spelen een belangrijke rol in de energieonafhankelijkheid. Hoe duurzamer de woning, hoe beter voor de eigen portefeuille. Vlamingen weten dat. Als we iedereen willen meekrijgen, moeten we de Vlaming de regie geven over hun eigen verbouwing. We versoepelen de renovatieverplichting.

Vlaanderen moet zich wapenen tegen de gevolgen van klimaatverandering. Daarbij is water één van de grootste bezorgdheden. We maken middelen vrij voor de Blue Deal en in Vlaanderen we dragen zorg voor onze waterlopen en geven ze meer ruimte waar nodig. Hernieuwbare energie geven we de wind in de zeilen en we maken de opening naar Vlaamse participatie in kernenergie.

Tegelijk zorgen we voor een eenvoudig en transparant systeem dat de lasten eerlijk verdeelt, waarbij de sterkste schouders nog steeds de zwaarste lasten dragen door vooral in te zetten op kleinere erfenissen. We sluiten fiscale achterpootjes. Deze hervorming maakt voor veel Vlamingen het verschil.

Septemберverklaring 2024

Warm Vlaanderen

Wie een welvarend Vlaanderen zegt, zegt een warm Vlaanderen.

In dit regeerakkoord plaatsen we het welzijn van alle Vlamingen centraal. Wij investeren deze legislatuur maar liefst 1,2 miljard euro meer in welzijn. We investeren meer dan ooit in het aanpakken van de wachtlijsten voor mensen met een handicap en in de jeugdzorg. De overheid is de coach aan de zijlijn, die ingrijpt en helpt wanneer het moet.

Noden veranderen, de problemen worden urgenter of zijn complexer. Het adagium ‘we leren, we verbeteren en we zetten door’ is sturend geweest tijdens deze onderhandelingen.

We investeren in onze kinderopvang om de ratio kind-begeleider te verlagen en extra opvangplaatsen te creëren en de betaalbaarheid te verbeteren. Zolang er géén plek is voor elk kind behouden we de voorrangsregeling voor ouders die werken of een opleiding volgen.

Als we het over de toekomst van onze kinderen hebben, denken we ook aan het Groeipakket. We indexeren het Groeipakket en dragen op die manier bij aan de koopkracht van onze gezinnen.

Dat één op de vijf jongeren kampt met mentale problemen zijn cijfers om stil van te worden. Preventie en gerichte hulp zijn daarbij onze eerste prioriteit. Als onze jongeren zich goed voelen kan dat alleen maar een positieve weerslag hebben op hun welzijn en hun verdere schoolprestaties.

Als het gaat om onderwijs, dan kunnen we niet minder dan het beste willen. Kinderen en jongeren moeten zich kunnen ontplooiën op basis van hun eigen capaciteiten. De leerplannen worden ambitieuzer en zullen van onderuit opgemaakt worden. We maken ook een einde aan invulboeken en we introduceren een smartphoneverbod in ons basisonderwijs.

We laten leerkrachten doen waar ze het best in zijn: lesgeven. Daarom verlagen we de planlast.

We hebben hierbij één gemeenschappelijk doel: onze leerlingen laten excelleren en het Vlaams onderwijs in de Europese top houden. We moeten iedereen over de lat krijgen, maar zullen hiervoor nooit de lat verlagen.

We verlagen de schoolfactuur in het praktijkonderwijs. Iedereen moet de kans krijgen om de beste versie van zichzelf te worden.

Ook alle lesgevers verdienen het grootste respect. Ze willen dat elk kind hun dromen kan najagen, maar iedereen moet ook zijn eigen leven in handen nemen. We kunnen niet alles aan onze leerkrachten overlaten. Om alle leerlingen te laten schitteren, wijzen we ook op hun eigen verantwoordelijkheid en op die van hun ouders. Dat wil zeggen dat ze niet met honger naar school gaan, dat ze zelf Nederlands leren en dat ze maximaal hun kinderen laten aanwezig zijn op school. Enkel op die manier kunnen hun kinderen alle kansen grijpen.

////////////////////

Ook voor onze universiteiten en hogescholen hanteren we de hoogste standaarden. Elk academiejaar verlaten bijna 75.000 jonge Vlamingen de schoolbanken en aula's om hun weg te zoeken in de wereld. De keuzes die zij maken, bepalen niet alleen mee de toekomst van Vlaanderen maar vooral hun eigen toekomst.

Collega's,

We nemen maatregelen in alle segmenten van de woningmarkt. Er is méér vraag op de huurmarkt dan dat er aanbod is. Als we voor iedereen een betaalbaar, woonzeker en kwalitatief dak boven het hoofd willen, moeten we naast de eigenaarsmarkt ook de private huurmarkt en de sociale woningmarkt versterken en de nodige impulsen geven. Deze regering voorziet daarom een historisch bedrag voor sociale woningbouw en voor de Vlaamse woonlening, zodat Vlamingen die het minder breed hebben ook kunnen thuiskomen.

Onze regeringsploeg zal strijden voor iedereen. Gelijkheid dragen we hoog in het vaandel. Dat we vandaag nog steeds discriminatie of agressie zien ten aanzien van mensen op basis van afkomst, geslacht, geloof, leeftijd, handicap of seksuele oriëntatie is volstrekt onaanvaardbaar. We zullen de strijd tegen discriminatie dus onverminderd blijven voeren.

De Vlaming is heel solidair en heeft veel begrip voor mensen die het moeilijk hebben, maar ze verwachten dat de hulp de meest kwetsbaren bereikt. We zetten sociale voordelen gericht in en maken werk van een aangepast inkomensbegrip.

pagina 9 van 12

SAMEN

Een welvarend en warm Vlaanderen willen we realiseren voor alle Vlamingen. Vlaanderen moet een plaats zijn waar iedereen zich thuis voelt. Het luik “samen” van ons akkoord gaat dan ook over het DNA van onze Vlaamse samenleving: Hoe zien wij Vlaanderen? Hoe willen we onze natie verder vormgeven? Wat is onze identiteit en hoe kunnen we die behouden?

Bij elke Septemberverklaring hebben mijn voorgangers antwoorden geboden op deze vragen en hebben ze mee vorm gegeven aan die Vlaamse eigenheid.

Ik wil van deze gelegenheid dan ook gebruik maken om mijn voorganger Jan Jambon te bedanken voor het leiderschap van de afgelopen 5 jaar. Zoals niemand anders heeft hij het collectieve verhaal van Vlaanderen aangewend als bindmiddel voor onze samenleving. Het Verhaal van Vlaanderen, de Vlaamse canon. Hij heeft zijn schouders hieronder gezet. De Vlaming heeft het gesmaakt en wij zetten zijn werk verder.

Als we denken aan onze Vlaamse gemeenschap moeten we het natuurlijk hebben over het Nederlands. Het is én blijft de taal die ons verbindt. We moeten elkaar kunnen begrijpen als we een hechte samenleving willen vormen. Een goede kennis van het Nederlands is de basis van succes op school, op het vinden van een job en de sleutel om volledig te integreren in onze maatschappij. Alleen door onze taal te beheersen, kan men genieten van de gelijke kansen die Vlaanderen biedt.

We zullen daarom de drempels die er zijn om Nederlands te leren verder wegwerken. We verhogen het niveau van de taalkennis bij integratietrajecten. Het Nederlands op school wordt nóg belangrijker. Onze scholen worden een echte taalmotor, zo zal er drie uur extra Nederlands gegeven worden indien de resultaten van het basisonderwijs onvoldoende zijn.

Natuurlijk is een gemeenschap veel meer dan enkel taal.

Onze waarden en normen moeten door alle leden van onze Vlaamse ploeg onderschreven worden. We leven niet elk op ons eiland, maar met elkaar. Het omarmen van de democratie, de rechtsstaat en de individuele vrijheid is cruciaal. Maar ook basisinzicht in onze samenleving, haar werking en haar identiteit, onze cultuur en geschiedenis. Waar mogelijk starten we inburgeringstrajecten op in het land van herkomst.

Cultuur en erfgoed zijn de materiële veruitwendiging van onze identiteit, ze tonen waar we voor staan als Vlamingen en van waar we komen. Ik denk dat we ons soms te weinig realiseren hoe trots we mogen zijn op het enorme culturele en creatieve potentieel dat Vlaanderen rijk is.

Daarom zal deze regering onze culturele tempels in topvorm brengen. Onze kunstenaars, auteurs, muzikanten, dansers en theatermakers behoren tot de absolute top. Ze inspireren niet alleen hier, maar ook ver buiten onze landsgrenzen. Onze architecturale meesterwerken zoals Thermae Palace, herstellen we deze regeerperiode volledig terug in eer.

////////////////////////////////////

Vlaanderen is een hotspot voor gaming, technologie en digitaal ontwerp. We koesteren onze creatieve sector en dragen hen op handen.

Vlaanderen is rijk en groot geworden door actieve burgers die het beste van zichzelf geven, zich inzetten voor de samenleving. Maar ook de overheid moet haar verantwoordelijkheid dragen, zo winnen we het vertrouwen terug van de Vlaming. De Vlaming moet zich herkennen in de overheid. Daarom is een overheid dicht bij de burger belangrijk. Het respect voor de lokale besturen van het landelijke Vlaanderen tot onze centrumsteden loopt als een rode draad door dit akkoord.

En ik reik jullie hierbij de hand: we vragen het parlement de uittredingsvergoedingen te hervormen.

Tegenover de helpende hand voor de slachtoffers staat ook een justitiebeleid met harde hand voor daders. Jeugddelinquentie brengen we over naar justitie om ook daar een passend beleid te voeren. De Vlamingen hebben een signaal gegeven: het justitiebeleid in ons land moet beter. Met ons Vlaams justitiebeleid willen we aan dat signaal gehoor geven. We zullen de uitvoering van straffen blijven verzekeren en de strijd tegen drugs en jeugdcriminaliteit voeren we op.

pagina 11 van 12

(SLOT)

Voorzitter, collega's,

Jullie weten dat ik het Vlaams Parlement een warm hart toedraag.

Ik geloof oprecht in een goed debat als basis voor onze parlementaire democratie. Samen met mijn ploeg, kijk ik uit naar het debat van woensdag en onze samenwerking de komende vijf jaar.

Ik vraag u vandaag niet alleen om te vertrouwen in de politici die dit akkoord hebben gesloten. Ik vraag u vooral om te vertrouwen in uzelf. Vertrouwen in de kracht van de Vlaming. Want als we dat vertrouwen hebben, als we geloven in wat we samen kunnen bereiken, dan is er geen grens aan wat Vlaanderen kan doen.

Met deze ploeg willen we kansen en verantwoordelijkheid geven aan zoveel mogelijk burgers.

Laat onze vastberadenheid veel sterker zijn dan de uitdagingen waar we als Vlamingen voor staan.

Ik dank u.

[illegible]